

Guia docent

410207 - AEM2-FP - Ensenyament de la Formació Professional

Última modificació: 11/07/2024

Unitat responsable: Facultat d'Informàtica de Barcelona
Unitat que imparteix: 410 - ICE - Institut de Ciències de l'Educació.

Titulació: **Curs:** 2024 **Crèdits ECTS:** 8.0
Idiomes: Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: RAÚL LÓPEZ SÁNCHEZ

Altres:

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

CEME6. Adquirir criteris de selecció i elaboració de materials educatius.
CEME4. Conèixer els desenvolupaments teòric-pràctics de l'ensenyament i l'aprenentatge de les matèries corresponents.
CEME9. Conèixer estratègies i tècniques d'avaluació i entendre l'avaluació com un instrument de regulació i estímul a l'esforç.
CEME7. Fomentar un clima que faciliti l'aprenentatge i posi en valor les aportacions de l'estudiantat.
CEME8. Integrar la formació en comunicació audiovisual i multimèdia en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
CEME5. Transformar els currículums en programes d'activitats i de treball.

Genèriques:

CG6. Aprenentatge autònom: detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.
CG3. Comunicació eficaç oral i escrita: comunicar-se de forma oral i escrita amb altres persones sobre els resultats de l'aprenentatge i de l'elaboració del pensament, i participar en debats sobre temes educatius.
CG4. Treball en equip: ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari i contribuir a desenvolupar tasques i projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat.
CG5. Ús solvent dels recursos de informació: gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la utilització de recursos diversos i tecnologies de la informació per a l'ensenyament-aprenentatge. Aplicar les TIC en l'activitat docent i transformar la informació en coneixement (TAC) a través del disseny d'activitats o accions que repercutiran en l'alumnat.

METODOLOGIES DOCENTS

1. Classes dirigides, només en modalitat presencial.
2. Utilització del campus virtual.
3. Treball individual de l'alumnat.
4. Treball per projectes.
5. Aprenentatge cooperatiu.
6. Estudi de casos i treball pràctic a l'aula.

L'estudiantat treballa i aprèn en grups organitzats durant tot el quadrimestre per realitzar els projectes que s'han de lliurar en dates determinades.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

En tots els cicles formatius de quasi totes les famílies professionals hi ha una sèrie de mòduls professionals o temàtiques que són molt semblants en tots els cicles formatius i que tots els alumnes del màster han de conèixer.

Aquestes temàtiques són les següents:

- La gestió del tutor en el mòdul de Formació en Centres de Treball (FCT).
- La formació en alternança DUAL (*).
- El mòdul d'Empresa i Iniciativa emprenedora.
- El mòdul de síntesi, projecte i el treball per projectes.
- El mòdul de projecte.

L'estudiantat, en acabar l'assignatura i en relació a aquestes temàtiques, ha de ser capaç de:

- Cercar i analitzar quins són les competències que com a professorat d'FP ha de transmetre als seus alumnes en cadascuna de les temàtiques esmentades.
- Concretar quins són els criteris d'avaluació que ha d'utilitzar per avaluar les competències trobades anteriorment.
- Determinar quins són els continguts que s'hauran d'impartir en cada una de les temàtiques esmentades.
- Cercar i proposar recursos educatius relacionats amb aquestes temàtiques.
- Elaborar la programació d'activitats de classe relacionades amb les temàtiques esmentades.
- Indicar les metodologies didàctiques utilitzades en les activitats proposades.
- Proposar una sistema d'avaluació adient per avaluar les activitats proposades.
- Realitzar una presentació en públic del projecte final que li encarregui el professor.
- Confeccionar les rúbriques que necessitarà per avaluar els treballs escrits i les presentacions orals dels companys que el professor li assigni per avaluar.
- Avaluar treballs escrits dels companys i presentacions orals dels grups creats a classe.
- Posar en pràctica la metodologia AICLE, l'aprenentatge col·laboratiu, l'aprenentatge basat en reptes, la tècnica del puzzle i la classe invertida.

* Depenent de la normativa vigent

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	144,0	72.00
Hores grup petit	7,2	3.60
Hores grup mitjà	40,8	20.40
Hores activitats dirigides	8,0	4.00

Dedicació total: 200 h

CONTINGUTS

Tema 1. La gestió del tutor en el mòdul de Formació en Centres de Treball i DUAL (FCT) 32 hores.

Descripció:

Què és l'FCT?

- El marc normatiu.
- Agents que intervenen en l'FCT i instrumentació d'aquesta.
- El conveni específic de col·laboració.
- Accés al mòdul, durada i períodes de realització.
- Exempcions.

La gestió de l'FCT, tasques i responsabilitats dels diferents agents:

- Les funcions de l'Administració educativa.
- Les funcions del centre educatiu. El professor tutor.
- Les funcions dels agents empresarials.
- Les funcions de l'empresa. El tutor.

El programa formatiu:

- Continguts i objectius.
- Com s'elabora el programa formatiu.
- Desenvolupament del programa.
- Actituds de l'alumnat i adaptació a l'empresa.
- Incidències i conflictes.

El seguiment i l'avaluació:

- Què s'ha d'avaluar?
- Qui avalua?
- L'avaluació individual de caràcter tècnic i de caràcter sintètic.
- Quan s'ha d'avaluar?
- Instruments de seguiment i avaluació.

La formació professional DUAL:

- En què consisteix.
- Normativa i característiques.
- Procediment d'inici de convenis DUALS.
- Diferències amb FCT.
- Aspectes laborals.
- Seguiment i avaluació.

Activitats vinculades:

Activitat 1

Dedicació: 7h

Grup gran/Teoria: 7h

Tema 2. El mòdul transversal d'empresa i iniciativa emprenedora. 32 hores.

Descripció:

- Relació del mòdul professional d'empresa i iniciativa emprenedora amb la resta de mòduls professionals del títol.
- Reconeixement de les capacitats associades a la iniciativa emprenedora, analitzant els requeriments derivats dels llocs de treball i de les activitats empresarials.
- Realització d'activitats per a la constitució i posada en marxa d'un taller o empresa del sector del títol, seleccionant la forma jurídica i identificant les obligacions legals associades.

Activitats vinculades:

Activitat 2

Dedicació: 7h

Grup gran/Teoria: 7h

Tema 3. El mòdul de síntesi o projecte. Treball per projectes 136 hores.

Descripció:

- Definició de projectes. Disseny, organització, avaluació i qualificació.
- Plantejament de l'estudi d'un cas, de la fabricació d'un producte, de la realització d'una instal·lació, etc.... segons l'especificitat de cada títol.
- Identificació de les necessitats del sector productiu corresponent al títol, relacionant-les amb projectes tipus que es puguin satisfer.
- Planificació de les actuacions a portar a terme, procés a realitzar, fases.
- Disseny de projectes relacionats amb les competències expressades en el títol, incloent i desenvolupant les fases que el componen.
- Planificació de la implementació o execució del projecte, determinant el pla d'intervenció i la documentació associada.
- Definició dels procediments per al seguiment i control en l'execució del projecte, justificant la selecció de variables i instruments emprats.
- Preparació de documentació sobre l'estudi plantejat, la fabricació del producte, de la realització d'una instal·lació, etc.... segons l'especificitat de cada títol.
- Preparació d'un informe/memòria sintetitzant els aspectes més rellevants dels diferents aspectes de l'activitat, el servei o el producte, integrant els coneixements aplicats en el desenvolupament del supòsit pràctic i/o la informació cercada.
- Distribució i càrrega horària.
- Professorat amb atribució docent per impartir-los.
- Resultats d'aprenentatge, criteris d'avaluació i continguts relacionats .
- Programació i avaluació.

Activitats vinculades:

Activitat 3

Dedicació: 14h

Grup gran/Teoria: 14h

ACTIVITATS

CONEIXEMENT DE LA FCT

Descripció:

Identificar la tipologia d'empreses on els alumnes d'un determinat cicle formatiu poden anar a realitzar pràctiques. Relacionar-ho amb les activitats del pla d'activitats. Valorar si cal afegir alguna activitat addicional al pla d'activitats. Realitzar la gestió integrada d'un conveni de pràctiques mitjançant la plataforma qBid.

Objectius específics:

Conèixer les tasques que ha de realitzar un tutor d'FCT.

Material:

Material d'estudi de l'assignatura.

Dedicació: 18h

Aprenentatge autònom: 18h

MOTIVACIÓ DE L'ESPERIT EMPRENEDOR

Descripció:

Disseny d'una activitat per al grup/classe on es fomenti l'esperit emprenedor amb l'alumnat.

Aquesta activitat es farà de forma individual o en petit grup de dues o tres persones.

Activitat vinculada 1. Disseny d'una activitat relacionada amb la participació en jornades o esdeveniments vinculats a l'emprenedoria.

Es tracta de seleccionar una sèrie d'accions encaminades a què l'alumnat pugui comprendre millor en què consisteix l'emprenedoria i quins tipus d'accions/activitats poden realitzar per ells mateixos.

Activitat vinculada 2. Concreció d'activitat d'aula.

Relacionar els coneixements o possibilitats que l'alumnat ha pogut constatar a l'activitat 1 relacionant-ho amb activitats d'aula concretes: participació a concursos, realització de plans de màrketing, projectes d'innovació, transferència de coneixement,...

Objectius específics:

En acabar aquesta activitat, l'estudiantat ha de ser capaç de:

Concretar quins són els criteris d'avaluació que han d'utilitzar per avaluar les competències relacionades amb emprenedoria.

Determinar quins són els continguts que s'han d'impartir per motivar l'esperit emprenedor.

Cercar i proposar recursos educatius relacionats amb l'emprenedoria

Elaborar la programació d'activitats de classe del mòdul professional d'Empresa i Iniciativa Emprenedora

Indicar les metodologies didàctiques utilitzades en les activitats proposades

Material:

Material d'estudi de l'assignatura

Dedicació: 17h

Aprenentatge autònom: 17h

ABP: TREBALL PER PROJECTES

Descripció:

Realització d'un projecte d'aplicació a l'aula mitjançant la metodologia d'ABP. Caldrà que es relacionin més d'un cicle formatiu, resultat d'aprenentatge de diferents unitats formatives. Determinar la tipologia d'activitats d'ensenyament aprenentatge que es duran a terme a l'aula i com es realitzarà l'avaluació. Realitzar una presentació oral de la feina feta. Coavaluar les activitats dels companys.

Objectius específics:

Concretar quins són els criteris d'avaluació que han d'utilitzar per avaluar quan es treballa per projectes.

Determinar quins són els continguts que s'han d'impartir quan es treballa per projectes.

Cercar i proposar recursos educatius relacionats amb l'ABP.

Elaborar la programació d'activitats de classe fent servir metodologia ABP

Proposar un sistema d'avaluació adient per avaluar les activitats d'ensenyament aprenentatge

Realitzar una presentació en públic del projecte final.

Confecionar rúbriques que necessitarà.

Avaluar treballs escrits dels companys i presentacions orals dels grups creats a classe.

Dedicació: 126h

Aprenentatge autònom: 107h

Activitats dirigides: 8h

Grup petit/Laboratori: 11h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

L'avaluació té en compte tant el treball realitzat en grup com el nivell d'aprenentatge individual i admet la millora contínua del rendiment de l'estudiantat en els terminis establerts (avaluació formativa). La idea bàsica del sistema és que tot el treball que fa l'estudiant compta per la qualificació final. Els conceptes en què es desglossa l'esquema de qualificació són:

- Activitats dirigides. Es farà valorant totes les activitats obligatòries establertes pel professorat.
- Coavaluació. Com a futurs professionals de la docència, considerem que una part fonamental és la capacitat de poder avaluar activitats realitzades per altres persones, de forma coherent i correcta. Realitzar l'avaluació de les activitats permetrà treballar l'esperit crític, la capacitat d'empatia i comunicació amb la resta de persones, així com l'aprenentatge competencial.
- Cada activitat tindrà dues notes, una de realització i una altra de coavaluació (és a dir, de la qualitat de l'avaluació realitzada per la persona avaluadora). La taula de percentatges queda com segueix:
 - Activitat 1 -- Realització, 60%; Avaluació, 40% --> 18% del total de l'assignatura
 - Activitat 2 -- Realització, 60%; Avaluació, 40% --> 18% del total de l'assignatura
 - Activitat 3 -- Realització, 70%; Avaluació, 30% --> 54% del total de l'assignatura
 - Assistència --> 10%
- Per tenir dret a la qualificació per avaluació contínua s'hauran d'haver realitzat totes les activitats obligatòries establertes pel professorat.

En la modalitat semipresencial el sistema serà el mateix.

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

Essencialment, tal com s'ha explicat, és obligatori lliurar cada exercici, control o qualsevol altra tasca encarregada. És molt important respectar els terminis establerts donat que hi ha d'altres processos que depenen de les entregues anteriors, així com la planificació general del quadrimestre.

En els treballs en grup, tots els membres del grup han d'haver participat en la realització de les activitats i han d'haver après qualsevol aspecte relacionat amb l'exercici que se signa. En cada exercici cal explicar el pla de treball i exposar la valoració que en fan el grup o els seus membres en particular.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Vázquez, L.M.; Cabeza, J. La programación didáctica en la FP. Sevilla: Fundación ECOEM, 2008. ISBN 9788492411481.
- Muro, J.M. Programación y unidades didácticas en formación profesional. Alcalá de Guadaíra (Sevilla): MAD, 2008. ISBN 9788466592635.
- Blas, F.A. Competencias profesionales en la formación profesional. Madrid: Alianza, 2007. ISBN 9788420684048.
- La Evaluación en la Formación Profesional [en línea]. Bilbao: Instituto Vasco de Cualificaciones y Formación Profesional, 2011 [Consulta: 11/07/2024]. Disponible a: https://ivac-eei.eus/upload/fondos/documentos/146/guia_evaluacion_c.pdf.
- Blas Aritio, Francisco de Asís. "La formación profesional basada en competencias. Avances en supervisión educativa.". Revista de la Asociación de Inspectores de Educación de España [en línea]. [Consulta: 11/07/2024]. Disponible a: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2472991>.
- Sanmartí, N. 10 ideas clave: evaluar para aprender. Grao, 2007. ISBN 9788478274734.
- VV.AA.. "La definición y selección de competencias clave". Proyecto de Definición y Selección de Competencias - OCDE [en línea]. [Consulta: 11/07/2024]. Disponible a: <https://www.deseco.ch/bfs/desecco/en/index/03/02.parsys.78532.downloadList.94248.DownloadFile.tmp/2005.dsceexecutivesummary.sp.pdf>.

Complementària:

- Berritzegune, Nagusia. "Las competencias básicas en el sistema educativo de la CAPV". Red de Información Educativa [en línea]. [Consulta: 11/07/2024]. Disponible a: <https://redined.educacion.gob.es/xmlui/handle/11162/153086>.
- Nieto Ortiz, J.; Cacheiro González, M.L.. "La evaluación de las competencias en la formación profesional desde un enfoque basado en los resultados de aprendizaje.". Revista Internacional de Organizaciones [en línea]. [Consulta: 11/07/2024]. Disponible a: https://www.revista-rio.org/index.php/revista_rio/article/view/353.
- Bordas Alsina, M.I.; Cabrera Rodríguez, F. Á.. "Estrategias de evaluación de los aprendizajes centradas en el proceso.". Revista Española de Pedagogía [en línea]. [Consulta: 11/07/2024]. Disponible a: <https://www.revistadepedagogia.org/cgi/viewcontent.cgi?article=2224&context=rep>.
- López Pastor, Víctor Manuel; Pérez Pueyo, Ángel Luis. Evaluación formativa y compartida en educación: experiencias de éxito en todas las etapas educativas [en línea]. León: Universidad de León, 2017 [Consulta: 11/07/2024]. Disponible a: <https://buleria.unileon.es/handle/10612/5999>. ISBN 978-84-9773-865-1.
- Rekalde Rodríguez, I.; Vizcarra Morales, M.T.; Macazaga López, A.M.. "La observación como estrategia de investigación para construir contextos de aprendizaje y fomentar procesos participativos". Educación XXI: Revista de la Facultad de Educación [en línea]. [Consulta: 11/07/2024]. Disponible a: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4542650>.
- Villardón Gallego, M.L.. "Evaluación del aprendizaje para promover el desarrollo de competencias". Educatio Siglo XXI [en línea]. [Consulta: 11/07/2024]. Disponible a: <https://revistas.um.es/educatio/article/view/153>.

RECURSOS

Enllaç web:

- Currículums de Formació Professional (XTEC). <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/professionals/fp/>- Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. <http://ensenyament.gencat.cat/ca/inici/>- Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. <http://www.educacion.gob.es/portada>
- Conecta13. <https://conecta13.com/>- Escuelas creativas
- Normativa de la Formació en Centres de Treball. <http://queestudiar.gencat.cat/web/.content/home/estudis/fp/centres-treball/normativa/normativa-formacio-centres-treball.pdf>- Portal FP DUAL GenCat. <http://ensenyament.gencat.cat/ca/arees-actuacio/empreses-fpdual/>- Reial Decret 659/2023. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-16889